

Selvitys Alajärven Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2021

Sisällys

1	Sovellettava sääntely.....	3
2	OP Ryhmän rakenne.....	3
3	Edustajisto kokous.....	4
	Hallinnointielinten jäsenet	4
	Edustajisto.....	4
	Edustajiston jäsenet.....	5
4	Hallintoneuvosto.....	6
	Hallintoneuvosto.....	6
5	Nimitysvaliokunta	7
6	Hallitus.....	9
	Hallitus	9
	Toimitusjohtaja.....	10
	Johtoryhmän kokoonpano.....	10
	Tilintarkastajat	10
	Johtoryhmän kokoonpano	14
7	Sisäinen ja ulkoinen valvonta.....	14
8	Taloudellinen raportointiprosessi.....	14
9	Palkitseminen.....	14
10	Sisäpiirihallinto.....	15
11	Lähipiiriliiketoimet.....	15
12	Vastuullinen toiminta.....	15
13	Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito.....	15

1 Sovellettava sääntely

Tämä selvitys on luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1–5 §:ssä ja 7 §:ssä tarkoitettu selvitys osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvityksessä on soveltuvin osin otettu huomioon Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (2020). Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Osuuspankin hallitus käsittelee vuosittain tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Tämä selvitys osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä osuuspankin säännöt ovat saatavilla osuuspankin verkkosivuilla www.op.fi.

Osuuspankin toiminta perustuu voimassa olevan lainsäädännön ja sen nojalla annetun alemmanasteisen sääntelyn noudattamiseen. Osuuspankki noudattaa osuuskuntalain ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain lisäksi muuta soveltuvaan finanssialan yrityksiä koskevaa sitovaa sääntelyä, osuuspankin sääntöjä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön OP Osuuskunnan ohjeita.

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään, jonka keskusyhteisö on OP Osuuskunta. Osuuspankin ja OP Ryhmän muiden yhteisöjen välillä on kiinteä yhteistoimintasuhde.

2 OP Ryhmän rakenne

Osuuspankki kuuluu pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu 31.12.2021 tilanteessa 121 osuuspankista (mukaan lukien Helsingin Seudun Osuuspankki) ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta, jonka osuuspankit omistavat, sekä keskusyhteisön tytär- ja lähiyhteisöistä. OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena.

Osuuspankit ovat omistaja-asiakkaidensa (jäsentensä) omistamia ja harjoittavat paikallista vähittäispankkitoimintaa. Ne tarjoavat kotitalous- ja pk-yritysassiakkaille, maa- ja metsätaloussasiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Osuuspankit toimivat ryhmän yhteisen strategian ja toimintalinjausten mukaan, mutta ovat itsenäisiä omassa päätöksenteossaan. OP Osuuskunta toimii OP Ryhmän keskusyhteisönä ja strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta määrällä, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella, jonka vakavaraisuus vaarantuisi em. tukitoimenpiteiden johdosta, ei ole velvollisuutta osallistua niihin, vaan sen osuus jaetaan muille jäsenluottolaitoksille. Jos jäsenluottolaitos on erotettu tai eroaa ryhmästä, em. velvoitteet koskevat sitä vielä viisi vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin ero on toteutunut. Keskusyhteisön maksukyvyttömyys-tilanteessa jäsenluottolaitoksilla on rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Yhteisömuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusarvoihin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää edustajisto tai osuuskunnan kokous, joka valitsee pankille hallintoneuvoston. Hallintoneuvosto puolestaan valitsee pankille hallituksen ja toimitusjohtajan.

3 Edustajisto kokous

Osuuspankin omistaja-asiakkaat valitsevat edustajansa pankin edustajistoon joka neljäs vuosi pidettävillä vaaleilla. Edustajisto käyttää päätösvaltaa pankin sääntöjen ja osuuskuntalain mukaan sille kuuluvissa asioissa.

Varsinainen edustajiston kokous on pidettävä kerran vuodessa ennen toukokuun loppua. Kokouksessa käsitellään osuuspankin sääntöjen mukaan varsinaiselle edustajiston kokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut kokouskutsussa erikseen mainitut asiat.

Ylimääräinen edustajiston kokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä edustajistolle kuuluvaa asiaa.

Merkittävimpiä edustajistossa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä päättäminen
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä ja palkkioista päättäminen sekä hallintoneuvoston jäsenten valinta
- tilintarkastajan valinta ja palkkiosta päättäminen
- sääntöjen muuttaminen

Osuuspankille valittiin edustajisto vuonna 2021 pidetyissä edustajiston vaaleissa. Edustajiston toimikausi päättyy, kun vaalilautakunta on julkistanut vuoden 2025 vaalien tuloksen.

Osuuspankin edustajiston kokoonpano toimikaudella 2021–2025:

Hallinnointielinten jäsenet

Edustajisto

Osuuspankin edustajisto valittiin vuonna 2017 järjestetyillä vaaleilla äänestysprosentin ollessa 31,7. Edustajiston jäsenten toimikausi päättyy vuonna 2021 järjestettävään uuden edustajiston valintaan.

Edustajiston jäsenet 2017–2021

Akonniemi Aulis, yrittäjä, Soini
Alatalo Ari, autonkuljettaja, Soini
Etula Jorma, konttorinjohtaja (eläkeläinen), Alajärvi
Hakala Harri, varastomyyjä, Alajärvi
Hautala Marko, maanviljelijä, Alajärvi
Hietala Kimmo, maanviljelijä, Alajärvi
Hänninen Jarmo, kirvesmies, Alajärvi
Joensuu Veikko Antero, maanviljelijä (eläkeläinen), Alajärvi
Jouppila Henriikka, tilipalveluasiantuntija, agrologi, Alajärvi
Kantola Antti, rakennusinsinööri, Alajärvi
Kantonen Orvo, hirsityöntekijä, Alajärvi
Kariluoma Markku, insinööri (eläkeläinen), Alajärvi
Keijonen Sisko, viinitilan emäntä, Alajärvi
Kivipelto Taavi, maanmittausinsinööri, Alajärvi
Korpela Terho, maatalousyrittäjä, Soini
Laasala Jani, maanviljelijä, Alajärvi

OP-Julkinen
23.03.2022

Laukkonen Sari, opettaja, Soini, 12.3.2020 alkaen
Leppälä Maria, sairaanhoitaja, Soini, 12.3.2020 saakka
Levijoki Veli-Matti, verkkopäällikkö, maanviljelijä, Alajärvi
Mäkelä Kimmo, yrittäjä, Alajärvi 11.3.2021 alkaen
Mäkelä Miko, yrittäjä, nuohooja, Alajärvi
Mäki Joni, yrittäjä, Soini
Nurmi Jukka, maanviljelijä, Alajärvi, 11.3.2021 saakka
Ojajärvi Seija, yrittäjä, Soini
Olli Eila, sairaanhoitaja, Alajärvi
Orajärvi Torsti, opettaja, eläkkeellä, Alajärvi
Pesu Keijo, ylikonstaapeli, eläkkeellä, Alajärvi
Pesu Lasse, pastori, Alajärvi
Puoliväli Henna, maataloustyöntekijä, Alajärvi
Saarinen Esa, maatalousyrittäjä, Soini
Salo Juha, kirjanpitäjä, Soini
Turja Arto, yrittäjä, Alajärvi
Tynjälä Kari, hitsaaja, Alajärvi
Uusipaikka Tomi, maanviljelijä, Alajärvi
Viirumäki Arja, myyjä, Soini
Viitasaari Marko, maanviljelijä, Alajärvi

Osuuspankin edustajisto valittiin vuonna 2021 järjestetyillä vaaleilla äänestysprosentin ollessa 20,36%. Edustajiston jäsenten toimikausi päättyy vuonna 2025 uuden edustajiston valintaan.

Edustajiston jäsenet

Akonniemi Aulis, yrittäjä, Soini
Alatalo Ari, eläkeläinen, Soini
Antila Tuukka, yrittäjä, Alajärvi
Hakala Harri, varastomyyjä, Alajärvi
Hemminki Salla, yrittäjä, Alajärvi
Hiipakka Tuomas, yrittäjä, Soini
Hyytiäinen Jaana, asiakaspalvelija, Alajärvi
Hänninen Jarmo, kirvesmies, Alajärvi
Höykinpuro Tapio, toimistosihiteeri, Alajärvi
Jaatinen Henriikka, omistajanvaihdosasiantuntija, Alajärvi
Joensuu Sakari, yritys- ja veroasiantuntija, Alajärvi
Kivipelto Taavi, maanmittausinsinööri, Alajärvi
Kujanpää Tuula, eläkeläinen, Alajärvi
Laitila Satu, lääketyöntekijä, yrittäjä, Soini
Levijoki Veli-Matti, verkkopalvelupäällikkö, maanviljelijä, Alajärvi
Mäkelä Miko, nuohooja, yrittäjä, Alajärvi
Mäki Joni, yrittäjä, Soini
Ojala Aino-Maija, terveydenhoitaja AMK, Alajärvi
Pajala Pentti, rakennusinsinööri, Alajärvi
Peltokangas Kari, tuotannonsuunnittelija, Alajärvi
Pesu Keijo, ylikonstaapeli, eläkeläinen, Alajärvi
Pesu Lasse, aluejohtaja, pastori, Alajärvi
Puro Rami, luokanopettaja, Soini
Saarinen Esa, maanviljelijä, Soini
Turja Jani, peltiseppä, yrittäjä, Alajärvi
Viirumäki Arja, myyjä, Soini
Viitasaari Marko, agrologi, maanviljelijä, Alajärvi
Väänänen Titta, kansalaisopiston rehtori, Alajärvi

4 Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston valinta

Osuuspankin hallintoneuvostoon kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä edustajiston kokouksen valitsevia jäseniä. Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 65 vuotta.

Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallintoneuvoston jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat kysymykset.

Hallintoneuvoston jäsenten perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen osalta osuuspankin tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Hallintoneuvosto

Puheenjohtaja

Nurmela Jarmo, (2000, 2023), palveluesimies, Alajärvi, 9.12.2021 saakka

Huvila Juha, (2015, 2024), toimitusjohtaja, Soini, 9.12.2021 alkaen

Varapuheenjohtaja

Palomäki Hilka, (2011, 2024), palveluohjaaja, Soini, 9.12.2021 saakka

Tuomela Teija, (2012, 2024), terveydenhoitaja, Alajärvi

Muut jäsenet

Hautamäki Heikki, (1983, 2021), ympäristöhoitaja, Alajärvi, 11.3.2021 saakka

Harjula Toni, (2018, 2022), toimitusjohtaja, Alajärvi

Joensuu Antti, (2006, 2021), opettaja, Alajärvi, 11.3.2021 saakka

Kortesaari Tuomo, (2017, 2022) maanviljelijä, Alajärvi

Kyrölähti Tarja, (1995, 2022), kirjastotoimenjohtaja, Alajärvi

Leppälä Maria, (2020, 2023) sairaanhoitaja, Soini

Nurmi Jukka, (2021–2024), maanviljelijä, Alajärvi 11.3.2021 alkaen

Palomäki Hilka, (2011, 2024), palveluohjaaja, Soini, 9.12.2021 alkaen

Parkkonen Sari (2019, 2023), terveydenhoitaja, Alajärvi

Rinne Alarik, (1995, 2022), koneenkuljettaja, Soini

Salo Kati, turkistarhatyöntekijä, (2017, 2023) kennelyrittäjä, Alajärvi

Vistiaho Marjo, (2016, 2022), korkeakouluopetuksen koordinaattori, Alajärvi

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on osuuskuntalain ja pankin sääntöjen mukaan valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat erityiset tehtävät ovat seuraavat:

- päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen sekä määrää heidän palkkionsa, tarvittaessa erottaa hallituksen jäsenet
- valitsee ja tarvittaessa erottaa osuuspankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan hallitusta ja hankittuaan keskusyhteisön lausunnon; toimitusjohtajan sijaisen osalta lausunto on kuitenkin hankittava vain, jos keskusyhteisön ohjeistus sitä edellyttää

OP-Julkinen
23.03.2022

- vahvistaa osuuspankin toimintaa koskevan ohjesäännön
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet
- antaa varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunnon tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta
- määrää vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärän sekä nimeää edustajat vaalilautakuntaan.

Hallintoneuvoston valmistelujaos

Hallintoneuvosto voi valita vuosittain keskuudestaan valmistelujaokseen vähintään kaksi ja enintään neljä jäsentä. Valmistelujaokseen kuuluu lisäksi valmistelujaoksen puheenjohtajana toimiva hallintoneuvoston puheenjohtaja. Valmistelujaoksen tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa sen kokousten valmistelussa ja hallintoneuvoston yleisen valvontatehtävän hoidossa. Mikäli valmistelujaos perustetaan, vahvistaa hallintoneuvosto sille työjärjestyksen ja valitsee keskuudestaan valmistelujaoksen jäsenet.

Hallintoneuvoston riippumattomuus

Hallintoneuvoston valvontaroolin luotettavuuden takaamiseksi laissa määritellyjä esteellisyys- ja riippumattomuusvaatimuksia on täydennetty osuuspankin säännöissä.

Hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana toimivan henkilön valintaa hallintoneuvostoon on rajoitettu tehtävässä oloaikana ja toimitusjohtajan osalta myös viiden vuoden ajan tehtävän päättymisestä lukien. Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa.

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallintoneuvoston jäseneksi arvioidaan ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallintoneuvoston monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallintoneuvostossa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoneuvoston jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoneuvoston kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoneuvostossa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallintoneuvostossa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoneuvoston jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoneuvostossa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

5 Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunta tekee edustajiston kokoukselle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista henkilövalinnoista. Valiokunnan on varmistettava, että esitettävien henkilöiden sopivuus ja luotettavuus on arvioitu. Valiokunnan on lisäksi arvioitava, onko hallintoelimellä kokonaisuutena, esitettyjen henkilöiden tultua valituiksi, riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus ja täyttääkö se monimuotoisuutta ja jäsenten

OP-Julkinen
23.03.2022

riippumattomuutta koskevat vaatimukset. Valiokunta varmistaa, että hallintoelimiin esitettävät henkilöt ovat suorittaneet tai sitoutuvat suorittamaan rooliin kuuluvat koulutukset.

Lisäksi valiokunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnan työjärjestyksen.

Valiokuntaan kuuluvat pankin hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Edustajisto valitsee valiokuntaan keskuudestaan kahdesta-neljään jäsentä. Edustajistosta valittujen jäsenten toimikausi alkaa valinnasta päättävän edustajiston kokouksen päättyessä ja päättyy edustajiston vaaleja seuraavan uuden edustajiston kokouksen päättyessä.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja toimii valiokunnan puheenjohtajana ja hallintoneuvoston varapuheenjohtaja valiokunnan varapuheenjohtajana. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä valiokunnan kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa.

Valiokunta tekee edustajistolle esityksen:

- edustajiston kokouksen puheenjohtajasta
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä
- hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä
- hallintoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkioista
- edustajiston jäsenten palkkioista

Valiokunta tekee hallintoneuvostolle esityksen

- hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallitukseen valittavista jäsenistä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista
- vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärästä ja vaalilautakuntaan nimettävistä jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Lisäksi valiokunta tekee hallitukselle esityksen

- mahdollisen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajasta ja valiokuntaan valittavista jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Valiokunta voi myös tehdä esityksiä muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt valmisteltavaksi.

Nimitysvaliokunnan kokoonpano:

Huvila Juha, hallintoneuvosto, toimistotyöntekijä, Soini, 9.12.2021 alkaen
Palomäki Hilka hallintoneuvosto, palveluohjaaja, Soini, 9.12.2021 saakka
Tuomela Teija, hallintoneuvostoterveydenhoitaja, Alajärvi 9.12.2021 alkaen
Nurmela Jarmo, hallitus, palveluesimies, Alajärvi,
Yli-Sissala Anne, hallitus lehtori, Alajärvi
Alatalo Ari, edustajisto, eläkeläinen, Soini
Olli Eila, edustajisto, eläkeläinen/ sairaanhoitaja, Alajärvi
Pesu Lasse, edustajisto, pastori, Alajärvi

Nimitysvaliokunta on kokoontunut 4 kertaa vuonna 2021.

OP-Julkinen
23.03.2022

6 Hallitus

Hallituksen valinta

Osuuspankin hallitukseen kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä jäseniä. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 65 vuotta. Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat asiat.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen on oltava luotettava ja hyvämaineinen henkilö. Hallituksen kokoonpanon osaamis- ja kokemusvaatimusten on vastattava hallituksen tehtäviä ja velvollisuuksia. Hallituksella tulee olla kokonaisuutena riittävä ymmärrys kaikista sen vastuupiiriin kuuluvista osa-alueista, kuten pankin liiketoiminnasta ja siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä, jotta se kykenee johtamaan ja valvomaan osuuspankin toimintaa.

Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään tehtäväänsä. Perehdyttämisestä vastaavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Hallintohenkilöiden perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallitus voi valita keskuudestaan tarkastusvaliokunnan avustamaan sitä valvontatehtävän hoitamisessa. Tarkastusvaliokunnan jäsenten tulee olla riippumattomia pankista. Toimitusjohtajaa ei voida valita tarkastusvaliokunnan jäseneksi. Jos pankilla ei ole tarkastusvaliokuntaa, sen vastuupiiriin kuuluvista sääntelyn mukaan pakollisista tehtävistä vastaa pankin hallitus.

Hallituksen kokoonpano

Hallitus

Puheenjohtaja
Mustaniemi Arto, s. 1956, 9.12.2021 saakka
Alajärven Osuuspankin hallitus 2007 –
metsäinsinööri, Soini

Nurmela Jarmo, s. 1967, 9.12.2021 alkaen
Alajärven Osuuspankin hallintoneuvosto 2000-2021
Palveluesimies, Alajärvi

Varapuheenjohtaja
Yli-Sissala Anne, s. 1967
Alajärven Osuuspankin hallitus 2004 –
lehtori, Alajärvi

Muut jäsenet
Kantola Juha, s. 1966
Alajärven Osuuspankin hallitus 2017 –
maanviljelijä, Soini

Leivo Jari, s. 1962
Alajärven Osuuspankin hallitus 2008 –
toimitusjohtaja, Alajärvi

Ojanperä Sisko, s. 1972
Alajärven Osuuspankin hallitus 2019 –
apteekkari, Alajärvi

OP-Julkinen
23.03.2022

Ranta Mikko, s. 1966
Alajärven Osuuspankin hallitus 2019 –
rakennusmestari, yrittäjä, Alajärvi

Toimitusjohtaja

Jari Leivo, s. 1962
toimitusjohtaja 1.4.2008 alkaen
pankin palvelukseen 2000

Johtoryhmän kokoonpano

Holkko Riitta, pankinjohtaja, s. 1960
ekonomi
pankin palvelukseen 1988

Leivo Jari, toimitusjohtaja, s. 1962
pankin palvelukseen 2000

Pelkonen Markku, pankinjohtaja, s. 1976
tradenomi, ylempi AMK
pankin palvelukseen 2016

Tilintarkastajat

Edustajiston valitsemana vuoden 2021 tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Oy Ab ja
päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut Elina Saarenpää.

Lisäksi hallitukseen kuuluu osuuspankin sääntöjen mukaan pankin toimitusjohtaja. Toimitusjohtajaa koskevat tiedot ovat kohdassa 7.

Hallituksen tehtävät

Osuuskuntalain mukaisen yleistöimivallan, osuuspankin sääntöjen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain perusteella osuuspankin hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ja osuuspankin toimintaa johtaa hallitus. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jotka eivät lain tai sääntöjen mukaan kuulu toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle tai edustajiston kokoukselle.

Hallituksen on johdettava osuuspankin toimintaa lainsäädännön, osuuspankin sääntöjen, osuuspankin ohjesäännön ja keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen on huolehdittava:

- pankin liiketoiminnan jatkuvan menestymisen turvaamiseksi suunnitelmallisuudesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta, toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisesta ja riskien hallinnasta
- pankin sisäisen valvonnan ja valvontajärjestelmien riittävydestä ja luotettavuudesta

OP-Julkinen
23.03.2022

- luottolaitostoimintaa koskevan sääntelyn, OP Ryhmän yhteisten toimintaperiaatteiden sekä keskusyhteisön antamien ohjeiden noudattamisesta
- hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä tehtäväänsä ja osaamisen jatkuvasta ylläpitämisestä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- vahvistaa pankin arvot, OP Ryhmän strategiasta johdetun strategian ja toimintasuunnitelmat sekä pankin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- vahvistaa palkitsemisperiaatteet OP Ryhmän yhteisten periaatteiden mukaisesti
- merkitsee tiedoksi talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaiset pankkia sitovat ohjeet ja hyväksyy muut keskusyhteisön antamat ohjeet sekä saattaa tarvittavat ohjeet myös pankin hallintoneuvostolle tiedoksi
- vahvistaa pankin pääomasuunnitelman, joka sisältää vakavaraisuus- ja puskuritavoitteet sekä varautumissuunnitelman
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön vahvistaman pankin riskiluokan ja toteuttaa siitä aiheutuvat toimenpiteet
- vahvistaa pankin riskienhallinnan ohjeistuksen ja riskilimiitit sekä tilinpäätösperiaatteet keskusyhteisön ohjeiden mukaisesti
- päättää sisäisen tarkastuksen ja compliance -toiminnan organisoimisesta ja toteuttamisesta sekä päättää tarkastuskertomusten ja suositusten edellyttämistä toimenpiteistä
- tunnistaa mahdolliset eturistiriitatilanteet ja päättää niiden hallittavuuteen liittyvistä menettelytavoista keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti
- huolehtii siitä, että pankille on tehty jatkuvuussuunnittelu OP Ryhmän käytäntöjen mukaisesti, jatkuvuussuunnitelma on ajantasainen ja, että sitä testataan vuosittain
- vahvistaa pankin johtamisjärjestelmän ja organisaation sekä päättää tarvittavien toimikuntien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä vahvistaa näiden toimenkuvat ja kokoonpanot ja nimeää pankin johtoryhmän jäsenet
- päättää pankin jäsenhakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä jäsenen erottamisesta
- päättää toimitusjohtajan palkkaeduista ja toimisopimuksen muista ehdoista
- päättää pankin toimipaikkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta
- päättää toimintojen ulkoistamisesta OP Ryhmän periaatteiden mukaisesti
- laatii vuosittain hallituksen toimintasuunnitelman sekä arvioi vuosittain omaa toimintaansa
- huolehtii siitä, että pankki noudattaa OP Ryhmän ohjeistusta ja ryhmätasoisia sopimuksia

OP-Julkinen
23.03.2022

Hallituksen kokouksia koskevat menettelytavat

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä on saapuvilla.

Hallitus nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Sihteeri osallistuu hallituksen kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Kokouksissa käsiteltäviin asioihin liittyvä materiaali toimitetaan hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta hallituksen jäsenille jää riittävästi aikaa perehtyä kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

Hallituksen kokous voidaan asian kiireellisyyden tai muun syyn vuoksi pitää sähköisesti tai puhelimitse edellyttäen, että hallituksen jäsenille varataan mahdollisuus päätöksenteon aikana keskinäiseen yhteydenpitoon.

Hallitus voi päättää, että muukin henkilö kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksissa. Kun hallitus käsittelee osuuspankin valvontaa tai osuuspankin kannalta tärkeitä tai laajakantoisia asioita, hallintoneuvoston puheenjohtaja voi valvontatehtävänsä toteuttamiseksi olla läsnä kokouksessa tällaisen asian käsittelyn ajan osallistumatta kuitenkaan päätöksentekoon.

Hallituksessa käsiteltävät asiat esittelee toimitusjohtaja tai joku muu hänen osoittamansa henkilö. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallituksen jäsenet saavat riittävät tiedot pankin toiminnan, taloudellisen tilanteen ja muiden käsiteltävien asioiden arvioimiseksi.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, sihteeri ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

Hallituksen työskentelyn ja kokoonpanon arviointi

Hallitus arvioi hallitustyön kehittämiseksi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen tehokkaan ja ammattitaitoisen työskentelyn turvaamiseksi hallituksen kokoonpanoa on suunniteltava pitkäjänteisesti. Suunnittelu toteutetaan osana vähintään vuosittain tapahtuvaa hallituksen kokoonpanon arviointia. Arvioinnissa on erityisesti huomioitava, että hallituksessa on kollektiivisesti edustettuna osuuspankin toiminnan näkökulmasta riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus ja, että erityyppiset eturistiriitilanteet vältetään.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallituksen jäsen ei ole riippumaton, jos hallituksen jäsenen itsenäiseen päätöksentekoon voi kokonaisuutena arvioiden vaikuttaa esimerkiksi merkittävä asiakkuus, yhteistyösuhde taikka voimassa oleva tai aikaisempi työ- tai toimisuhde. Enemmistön hallituksen jäsenistä tulee olla pankista riippumattomia. Hallituksen enemmistön riippumattomuutta laskettaessa toimitusjohtajaa ei oteta huomioon.

Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa. Hallitukseen ei voida myöskään valita muuta osuuspankin tai sen konsernin palveluksessa olevaa henkilöä kuin pankin toimitusjohtaja.

OP-Julkinen
23.03.2022

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallituksen jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallitusjäsenyyden suositeltava enimmäiskesto on viranomaisohjeistuksen mukaisesti 12 vuotta. Enimmäiskeston päättymisen jälkeen henkilön ei katsota olevan enää riippumaton pankista.

Hallituksen jäsenistä riippumattomia ovat:

Hallituksen jäsenistä riippumattomia yli 12 vuoden yhtäjaksoisen hallitusjäsenyyden vuoksi eivät ole Anne Yli-Sissala ja Jari Leivo. Hallintoneuvosto on vahvistanut periaatteet, joiden mukaan hallituksen enemmistön riippumattomuus saavutetaan tulevien vuosien hallitusvalinnoissa.

Hallituksen monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallituksessa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallituksen jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallituksen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallituksessa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallituksessa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallituksen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallituksessa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontui vuoden 2021 aikana 13 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli lähes 100 %.

7. Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Toimitusjohtaja

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomaismääräysten, keskusyhteisön ohjeiden sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että pankin toiminta on hallituksen vahvistaman strategian, toimintasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti tehokasta ja kannattavaa, toimintaympäristön muutoksiin sopeutuvaa ja riskeiltään hallittua.

Osuuspankin toimitusjohtaja:

Jari Leivo, s. 1962
agrologi
toimitusjohtaja 1.4.2008 alkaen
pankin palvelukseen 2000

OP-Julkinen
23.03.2022

Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on toimia osuuspankin toimitusjohtajan tukena osuuspankkiin ja sen konserniin liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, pankin toiminnan koordinoinnissa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toimivuuden samoin kuin sisäisen yhteistoiminnan ja tiedon varmistamisessa. Hallitus vahvistaa johtoryhmän kokoonpanon.

Johtoryhmän kokoonpano

Holkko Riitta, pankinjohtaja, s. 1960
ekonomi
pankin palvelukseen 1988

Leivo Jari, toimitusjohtaja, s. 1962
agrologi
pankin palvelukseen 2000

Pelkonen Markku, pankinjohtaja, s. 1976
tradenomi, ylempi AMK
pankin palvelukseen 2016

7 Sisäinen ja ulkoinen valvonta

Sisäisen valvonnan periaatteet OP Ryhmässä vahvistaa keskusyhteisön hallitus.

Tilintarkastusyhteisö Tilintarkastusyhteistä KPMG OYAB on vuodesta 2021 toiminut osuuspankin tilintarkastajana ja KHT Elina Saarenpää päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2014 alkaen.

Tilintarkastusyhteisölle on maksettu palkkioita seuraavasti:

- tilintarkastuksesta maksettuja palkkioita 7 250 euroa
- muista kuin tilintarkastuspalveluista maksettuja palkkioita 0,00 euroa

Sisäisen ja ulkoisen valvonnan periaatteet OP Ryhmän tasolla on kuvattu tarkemmin vuodelta 2021 OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä.

8 Taloudellinen raportointiprosessi

Osuuspankin hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Osuuspankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa osuuspankin hallituksen toimintaa.

Osuuspankki noudattaa soveltuvien osien vuodelta 2021 OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä kuvattuja taloudellisen raportointiprosessin periaatteita.

9 Palkitseminen

Osuuspankin hallintoelinten ja edustajiston jäsenille on maksettu palkkioita seuraavasti:

OP-Julkinen
23.03.2022

Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio 1 125 euroa
Hallituksen jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 355 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio 620 euroa.
Hallintoneuvoston jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 275 euroa kokoukselta.

Edustajiston jäsenille on maksettu kokouspalkkiota 275 euroa kokoukselta.

Jos hallintoneuvosto perustaa valmistelujaoksen, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltujen kokouspalkkioiden mukaisesti. Vastaavasti, jos hallitus perustaa tarkastusvaliokunnan, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltujen kokouspalkkioiden mukaisesti.

Nimitysvaliokunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkiot ja matkakustannusten korvaukset samojen perusteiden mukaan, joita edustajiston kokous on päättänyt noudattaa hallintoneuvoston jäsenten osalta.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän palkitsemisen periaatteita, joita on tarkemmin kuvattu op.fi-verkkosivuilla olevissa OP Ryhmän palkitsemispolitiikassa ja -raportissa vuodelta 2021.

10 Sisäpiirihallinto

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevasta selvityksestä 2021 ilmeneviä sisäpiirihallinnon periaatteita.

11 Lähipiiriliiketoimet

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä 2021 kuvattuja lähipiiriliiketoimia koskevia periaatteita.

12 Vastuullinen toiminta

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä 2021 kuvattuja vastuullisen toiminnan periaatteita siltä osin kuin ne koskevat osuuspankin toimintaa.

13 Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito

Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys annetaan vuosittain ja se on nähtävillä op.fi-verkkosivuilla.